

ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ**(Γενικό Υπόδειγμα – Έκδοση 2009)****ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ: ΥΔΔΑΔ****ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ:****ΥΠΗΡΕΣΙΑ: ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ****ΘΕΣΗ / ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ:****ΤΗΛΕΦΩΝΟ:****E-MAIL:****ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ:**

.....

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ**ΣΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ:**

ΜΕΡΟΣ Α': Με το Μέρος Α' του παρόντος νομοσχεδίου επιδιώκεται η Κωδικοποίηση των ρυθμίσεων τριών Ευρωπαϊκών Οδηγιών και η καταπολέμηση των διακρίσεων μέσω της ενίσχυσης του θεσμικού πλαισίου για την προώθηση της ίσης μεταχείρισης και την καταπολέμηση των διακρίσεων, όπως αυτό θεσπίστηκε με το Ν 3304/2005 για την Εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανεξαρτήτως φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού, που ενσωμάτωσε τις Οδηγίες 2000/43/EK του Συμβουλίου της 29ης Ιουνίου 2000 και 2000/78/EK του Συμβουλίου της 27ης Νοεμβρίου 2000. Συγκεκριμένα, στο πεδίο της οδηγίας 2000/78/EK, στον τομέα της εργασίας και της απασχόλησης, προστίθεται ως λόγοι διάκρισης οι όροι «χρόνια ασθένεια», «οικογενειακή κατάσταση», «κοινωνική κατάσταση», αντικαθίσταται ο αναχρονιστικός όρος «γενετήσιος προσανατολισμός» με τον όρο «σεξουαλικός προσανατολισμός» και επιπροσθέτως αναφέρεται ρητώς ως λόγος διάκρισης η «ταυτότητα φύλου» και «τα χαρακτηριστικά φύλου». Συναφώς

προστίθενται στις έννοιες των διακρίσεων οι ορισμοί της «διάκριση λόγω σχέσης», της «διάκρισης λόγω νομιζόμενων χαρακτηριστικών» καθώς και της «πολλαπλής διάκρισης».

Επίσης με το παρόν Μέρος του νομοσχεδίου επιχειρείται η ενίσχυση του ρόλου τις αρμοδιότητες και το ρόλο της Ανεξάρτητης Αρχής του Συνηγόρου του Πολίτη, εναποθέτοντας σε αυτόν το κέντρο βάρους της προώθησης και του ελέγχου εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης και της καταπολέμησης των διακρίσεων στην εργασία και την απασχόληση τόσο στο δημόσιο, όσο και τον ευρύτερο δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα, ενώ ενσωματώνει και τις διατάξεις της Οδηγίας 2014/54/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014, που αποσκοπούν στη διευκόλυνση της άσκησης των δικαιωμάτων των εργαζομένων στο πλαίσιο της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων.

ΜΕΡΟΣ Β': Σκοπός του Πρώτου Τμήματος του Μέρους Β' του νόμου είναι η ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας 2014/57/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί ποινικών κυρώσεων για την κατάχρηση αγοράς (ΕΕ L 173/12.6.2014 σελ. 179. Για τις ανάγκες εφαρμογής του Μέρους αυτού λαμβάνονται υπόψη οι διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την κατάχρηση της αγοράς (κανονισμός για την κατάχρηση της αγοράς) και την κατάργηση της Οδηγίας 2003/6/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και των Οδηγιών της Επιτροπής 2003/124/EK, 2003/125/EK και 2004/72/EK (ΕΕ L 173/12.6.2014, σελ. 1) ως και τα μέτρα εφαρμογής του, όπως εκάστοτε ισχύουν.

Σκοπός του δεύτερου τμήματος του Μέρους Β' του νόμου αυτού είναι η προσαρμογή στην ελληνική νομοθεσία των διατάξεων: παρ.4 του άρθρου 17, παρ.2 του άρθρου 19, τα άρθρα 22, 23, 30, και παρ.1 του άρθρου 31, τα άρθρα 32 και 34 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την κατάχρηση αγοράς (κανονισμός για την κατάχρηση της αγοράς) και την κατάργηση της Οδηγίας 2003/6/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και των Οδηγιών της Επιτροπής 2003/124/EK, 2003/125/EK και 2004/72/EK (ΕΕ L 173/12.6.2004)

Με τις νομοθετικές διατάξεις του τρίτου Τμήματος του Μέρους Β' συμπληρώνεται το νομοθετικό πλαίσιο για την κατάχρηση της αγοράς.

ΜΕΡΟΣ Γ': Με τις διατάξεις του προτεινόμενου μέρους του παρόντος σχεδίου νόμου εναρμονίζεται η ελληνική νομοθεσία με την Οδηγία 2014/62/EΕ σχετικά με την προστασία του ευρώ και άλλων νομισμάτων, με στόχο την προστασία τους από την παραχάραξη και την κιβδηλεία μέσω του ποινικού δικαίου.

Ειδικότερα :

α. Με το άρθρο 49 του σχεδίου νόμου (για να εναρμονισθεί το εσωτερικό δίκαιο με το άρθρο 3 § 1δ' της Οδηγίας) το άρθρο 211 του ΠΚ αντικαταστάθηκε και έλαβε νέα μορφή. Με την αντικατάσταση αυτή προστέθηκε στις τιμωρούμενες προπαρασκευαστικές πράξεις και η αποδοχή των εκεί αναφερόμενων αντικειμένων και επιπλέον διευρύνθηκε το στοιχείο της μηχανικής υποδομής με την προσθήκη νέων αντικειμένων και την πληρέστερη εξειδίκευση των χαρακτηριστικών ασφαλείας των νομισμάτων.

β. Με το άρθρο 50 του σχεδίου νόμου (για να εναρμονισθεί το εσωτερικό δίκαιο με το άρθρο 3 § 2 της Οδηγίας) αντικαταστάθηκε το άρθρο 208Α του ΠΚ, με σκοπό να καταστεί αξιόποινη πράξη, κατά τους όρους του άρθρου και η αποδοχή, εισαγωγή, εξαγωγή και μεταφορά παραχαραγμένων νομισμάτων για την κατασκευή των οποίων είχαν χρησιμοποιηθεί νόμιμες εγκαταστάσεις ή υλικά εξουσιοδοτημένων τυπογραφείων ή νομισματοκοπείων.

γ. Με το άρθρο 51 του σχεδίου νόμου ρυθμίζεται το ζήτημα των διοικητικών κυρώσεων κατά νομικών προσώπων σύμφωνα με τα άρθρα 6 και 7 της Οδηγίας. Η υιοθέτηση του συστήματος διοικητικών κυρώσεων ακολουθεί το πρότυπο αντίστοιχων ρυθμίσεων κατά την εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με άλλες Οδηγίες.

δ. Με το άρθρο 52 του σχεδίου νόμου (για να εναρμονισθεί το εσωτερικό δίκαιο με το άρθρο 9 της Οδηγίας), παρέχεται η δυνατότητα στις αρμόδιες αρχές χρήσης ερευνητικών μέσων αντίστοιχων των όσων χρησιμοποιούνται κατά του οργανωμένου εγκλήματος ή της σοβαρής εγκληματικότητας.

ε. Με το άρθρο 53 του σχεδίου νόμου (για να εναρμονισθεί το εσωτερικό δίκαιο με το άρθρο 10 της Οδηγίας), προκειμένου να καταστεί αποτελεσματικότερη η

προστασία του ευρώ προβλέπεται όπως η ανάλυση και η εξακρίβωση πλαστών τραπεζογραμματίων και κίβδηλων κερμάτων ευρώ να γίνεται από ένα εθνικό κέντρο ανάλυσης στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας.

στ. Με το άρθρο 54 του σχεδίου νόμου (για να εναρμονισθεί το εσωτερικό δίκαιο με το άρθρο 11 της Οδηγίας), εισάγεται η τήρηση στατιστικών δεδομένων σχετικά με τα εγκλήματα που αφορούν το νόμισμα και η περιοδική διαβίβασή τους στην Επιτροπή.

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ

ΣΕ ΆΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΠΟΥ ΤΥΧΟΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ:

- .
1. Ορίζεται ο Συνήγορος του Πολίτη ως Εθνικός Μηχανισμός Διερεύνησης Περιστατικών Αυθαιρεσίας στα σώματα Ασφαλείας και τους υπαλλήλους των καταστημάτων κράτησης.

A: ΚΥΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗ ΡΥΘΜΙΣΗ

1. Αναγκαιότητα

1.1. Περιγράψτε το πρόβλημα (οικονομικό, κοινωνικό ή άλλο), το οποίο καθιστά αναγκαία την προώθηση και ψήφιση της αξιολογούμενης ρύθμισης

ΜΕΡΟΣ Α':

Ο Ν.3304/2005 που ενσωμάτωσε στην ελληνική έννομη τάξη τις Οδηγίες 2000/43/ΕΚ και 2000/78/ΕΚ είχε αντιμετωπίσει κριτική ως προς την ορθή ενσωμάτωση των Οδηγιών αυτών από διάφορους θεσμικούς παράγοντες, (ίδετε π.χ. παρατηρήσεις Εθνικής Επιτροπής Δικαιωμάτων του Ανθρώπου http://www.nchr.gr/images/pdf/apofaseis/diakriseis/sepe/Efarmogh_ths_isis_m_etaxeirishs_2003.pdf), αλλά και στα 11 χρόνια της ισχύος του δεν είχε εφαρμοστεί ακόμα και σε θέματα του πεδίου εφαρμογής του, ενώ και η σχετική νομολογία είναι ελάχιστη. Κρίθηκε αναγκαίο δε να διευρυνθεί το πεδίο προστασίας που κατοχύρωνε ο Νόμος 3304/2005 και με νέους λόγους διάκρισης, διεύρυνση η οποία αποτυπώνει τις σύγχρονες ανάγκες ρύθμισης του δικαίου των διακρίσεων, αλλά συμμορφώνεται και με τη νομολογία του ΕΔΔΑ, τις θέσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, τις συστάσεις διεθνών οργανισμών, αλλά και τις εκθέσεις εθνικών φορέων επί θεμάτων ίσης μεταχείρισης. Άλλωστε η μεταφορά της αρμοδιότητας της παρακολούθησης και της προώθησης της εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανεξαρτήτως φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας ή χρόνιας ασθένειας, ηλικίας, οικογενειακής ή κοινωνικής κατάστασης, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου στο «Συνήγορο του Πολίτη», ενιαία για το δημόσιο, τον ευρύτερο δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα αναμφισβήτητα προωθεί την ορθή εφαρμογή των διατάξεων περί ίσης μεταχείρισης και τον έλεγχο αυτής. Επίσης η Τρίτη Οδηγία 2014/54/ΕΕ που επιχειρεί να ενσωματώσει το παρόν νομοσχέδιο και σκοπεύει στη διευκόλυνση της ενιαίας εφαρμογής και της πραγμάτωσης του δικαιώματος της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζόμενων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής ΕΕ) και των μελών των οικογενειών τους της έπρεπε να έχει ενσωματωθεί στο εθνικό μας δίκαιο μέχρι τις 21.05.2016.

ΜΕΡΟΣ Β':

Λόγω της συνεχούς ενοποίησης και παγκοσμιοποίησης των χρηματαγορών και των εξελίξεων στις νέες πλατφόρμες (πχ Μηχανισμός Οργανωμένης Διαπραγμάτευσης-ΜΟΔ ή Πολυμερής Μηχανισμός Διαπραγμάτευσης-ΠΜΔ) και τεχνολογίες διαπραγμάτευσης (πχ συναλλαγές υψηλής συχνότητας), οι δυνατότητες για πράξεις κατάχρησης αγοράς έχουν αυξηθεί σημαντικά.

Στο υφιστάμενο περιβάλλον διαπραγμάτευσης μετοχών, είναι πολύ δύσκολο, για να μην πούμε αδύνατο, για τις αρμόδιες αρχές να εντοπίσουν περιπτώσεις διασταυρούμενης χειραγώγησης της αγοράς. Οι αρμόδιες εθνικές αρχές έχουν αναφέρει περιπτώσεις κατάχρησης αγοράς στην οποία συμμετείχαν φορείς από μέχρι 7 κράτη μέλη. Καθώς οι αγορές ενοποιούνται όλο και περισσότερο, αυξάνεται συνεχώς η τάση για διασυνοριακές περιπτώσεις κατάχρησης αγοράς. Η διασφάλιση της αποτελεσματικής συνεργασίας και της ανταλλαγής δεδομένων έχει ζωτική σημασία για να παράσχει στις αρμόδιες εθνικές αρχές τη δυνατότητα εκπλήρωσης των εποπτικών τους καθηκόντων. Η αποτυχία καθιέρωσης διασυνοριακών μηχανισμών εποπτείας θα επιδεινώσει ακόμη περισσότερο τα υφιστάμενα χάσματα και τα κενά και θα βοηθήσει αυτούς που επιθυμούν να διαπράξουν διασυνοριακές καταχρήσεις.

Κατά συνέπεια, είναι απαραίτητο να υπάρξει αλλαγή των κανόνων για να διασφαλιστεί η ορθή αντιμετώπιση της κατάχρησης αγοράς σε όλες τις πλατφόρμες διαπραγμάτευσης και όλες τις δραστηριότητες στην ΕΕ.

Επίσης σε ευρωπαϊκό επίπεδο παρατηρήθηκε ότι τα καθεστώτα κυρώσεων στα κράτη μέλη της ΕΕ είναι αδύναμα και ανομοιογενή και ότι οι εποπτικές αρχές θα πρέπει να αποκτήσουν επαρκείς εξουσίες δράσης και ότι θα πρέπει να υπάρξουν ταυτόσημα, ισχυρά και αποτρεπτικά συστήματα κυρώσεων για κάθε οικονομικό έγκλημα, με κυρώσεις αποτελεσματικές που θα διαφυλάξουν την ακεραιότητα της αγοράς. Θα πρέπει επίσης να διαθέτουν τα εργαλεία για να παρακολουθούν, να εντοπίζουν και να διώκουν αποτελεσματικά τις περιπτώσεις χειραγώγησης της αγοράς.

ΜΕΡΟΣ Γ':

1.1 Η προώθηση και ψήφιση των αξιολογούμενων ρυθμίσεων του Μέρους Γ' του σχεδίου νόμου επιβάλλεται στο πλαίσιο προστασίας του ευρώ από την παραχάραξη και την κιβδηλεία για την ασφάλεια και την ομαλή ανάπτυξη των έννομων συναλλαγών που διενεργούνται με το νόμισμα αυτό.

Το ευρώ εν γένει είναι νόμισμα με υψηλή προστασία χάρη στα υπερσύγχρονα χαρακτηριστικά ασφαλείας του, αλλά και στην αποτελεσματικότητα των ευρωπαϊκών και εθνικών διωκτικών αρχών. Ωστόσο, η παραχάραξη και κιβδηλεία του ευρώ καθώς και άλλων νομισμάτων εξακολουθούν να εγείρουν ανησυχία και να προκαλούν ιδιαίτερο προβληματισμό λόγω της σημασίας του, καθότι : α) Το ευρώ είναι το ενιαίο νόμισμα 18 κρατών μελών της ζώνης του ευρώ και χρησιμοποιείται από 330 εκατομμύρια άτομα, β) χρησιμοποιείται, σε μεγάλη κλίμακα, σε διεθνείς εμπορικές συναλλαγές, γ) αποτελεί σημαντικό αποθεματικό νόμισμα για τρίτες χώρες. Επιπλέον, η αξία των τραπεζογραμματίων ευρώ που κυκλοφορούν παγκοσμίως, η οποία τον Ιανουάριο του 2013 προσέγγιζε τα 913 δισεκατομμύρια ευρώ, είναι περίπου ίση με εκείνη των τραπεζογραμματίων δολαρίων ΗΠΑ, περίπου δε το ένα τέταρτο της αξίας αυτής κυκλοφορεί εκτός της ζώνης του ευρώ, κυρίως σε γειτονικές περιφέρειες. Τέλος, το ευρώ θεωρείται σήμερα το δεύτερο σημαντικότερο διεθνές νόμισμα σε παγκόσμια κλίμακα.

1.2 Η στατιστική αξιολόγηση της παραχάραξης και κιβδηλείας του ευρώ από την εισαγωγή του ως νομίσματος το 2002 αποκαλύπτει οικονομικές ζημίες ύψους τουλάχιστον 500 εκατομμυρίων ευρώ. Καταγράφηκε ραγδαία αύξηση εντοπισμού πλαστών τραπεζογραμματίων και κίβδηλων κερμάτων υψηλής ποιότητας, και σημειώνεται ότι το πρώτο εξάμηνο του έτους 2014 αποσύρθηκαν από την κυκλοφορία 331.000 πλαστά τραπεζογραμμάτια ευρώ. Συνεπώς, το ευρώ αλλά και τα άλλα νομίμως κυκλοφορούντα νομίσματα, εξακολουθούν να αποτελούν στόχο ομάδων οργανωμένου εγκλήματος που δραστηριοποιούνται στην παραχάραξη. Για τη διασφάλιση της επιτυχούς έκβασης των ερευνών και της δίωξης εγκλημάτων παραχάραξης και κιβδηλείας είναι αναγκαίο :

α. Η ανάλυση και η εξακρίβωση πλαστών τραπεζογραμματίων και κίβδηλων κερμάτων ευρώ να γίνεται από ένα εθνικό κέντρο ανάλυσης και ένα εθνικό κέντρο ανάλυσης κερμάτων αντίστοιχα (που έχουν οριστεί ή συσταθεί δυνάμει του

κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1338/2001) στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας, προκειμένου να επιτευχθεί η επιτάχυνση του εντοπισμού της πηγής της παραγωγής των πλαστών νομισμάτων.

β. Οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να χρησιμοποιούν αποτελεσματικά ερευνητικά μέσα, όπως εκείνα που χρησιμοποιούνται νομότυπα για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος ή άλλων σοβαρών εγκλημάτων.

1.4 Ο παρών νόμος στο τρίτο Μέρος του καλύπτει οποιοδήποτε τραπεζογραμμάτιο και κέρμα κυκλοφορεί νομίμως, ανεξάρτητα αν αυτό είναι κατασκευασμένο από χαρτί, μέταλλο ή οποιοδήποτε άλλο υλικό.

1.2. Αναφέρατε τους στόχους που επιδιώκει η αξιολογούμενη ρύθμιση συμπεριλαμβάνοντας επιπλέον τυχόν ποσοτικοποιημένα και ποιοτικά στοιχεία των επιδιωκόμενων στόχων και αποτελεσμάτων.

ΜΕΡΟΣ Α':

Στόχος των ρυθμίσεων του Μέρους Α' του νομοσχεδίου είναι η κωδικοποίηση τριών Ευρωπαϊκών Οδηγιών (2000/43/EK και 2000/78/EK, 2014/54/ΕΕ) με παράλληλη διεύρυνση του πεδίου των λόγων διάκρισης, η προστασία του δικαιώματος της ελεύθερης κυκλοφορίας και των εργαζομένων της ΕΕ, η θέσπιση κυρώσεων σύμφωνα με τις ευρωπαϊκές Οδηγίες για την παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης, η απόδοση της αρμοδιότητας της παρακολούθησης της εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης στο Συνήγορο του Πολίτη για την καλύτερη εποπτεία και περιφρούρηση της αρχής της μη διάκρισης, η ρύθμιση των όρων του κοινωνικού διαλόγου για την απαγόρευση των διακρίσεων στην απασχόληση και εργασία, αλλά και στην παροχή αγαθών και υπηρεσιών στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα.

ΜΕΡΟΣ Β':

Γενικά οι διατάξεις για την κατάχρηση αγοράς στοχεύουν στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης των επενδυτών και της ακεραιότητας της αγοράς, τόσο διασφαλίζοντας ένα ενιαίο εγχειρίδιο κανόνων και ισότιμους όρους ανταγωνισμού όσο και ενισχύοντας την ελκυστικότητα των αγορών κινητών αξιών για τη συγκέντρωση κεφαλαίου για Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις.

Ειδικότεροι οι διατάξεις για την κατάχρηση αγοράς στοχεύουν στην αντιμετώπιση:

- της ρύθμισης των νέων χρηματοπιστωτικών μέσων, πλατφορμών και εξωχρηματιστηριακών συναλλαγών
- της νομοθεσίας των αγορών περί εμπορευμάτων και παραγώγων εμπορευμάτων
- της εξάλειψης των εμποδίων για την αποτελεσματική επιβολή από πλευράς που εποπτικού ρόλου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς
- της έλλειψης ασφάλειας δικαίου, που υπονομεύει την αποτελεσματικότητα της αγοράς
- την έλλειψη αποτελεσματικών ποινικών κυρώσεων και διοικητικών μέτρων.

ΜΕΡΟΣ Γ':

Βλ. ανωτέρω υπό 1.1.

1.3. Αναφέρατε αναλυτικά τις κοινωνικές και οικονομικές ομάδες που επηρεάζει άμεσα και αυτές που επηρεάζει έμμεσα η αξιολογούμενη ρύθμιση και προσδιορίστε τον λόγο της επιρροής

ΜΕΡΟΣ Α':

Οι ρυθμίσεις αφορούν τον ενεργό πληθυσμό, αφού απαγορεύουν τις διακρίσεις στην εργασία και στην απασχόληση, το γενικό πληθυσμό καθώς ρυθμίζουν την απαγόρευση των διακρίσεων στην κοινωνική προστασία, στις κοινωνικές παροχές και τις φορολογικές διευκολύνσεις ή πλεονεκτήματα, στην εκπαίδευση, στην πρόσβαση στη διάθεση και την παροχή αγαθών και υπηρεσιών που διατίθενται

(συναλλακτικά) στο κοινό, συμπεριλαμβανομένης της στέγης. Αφορά επίσης στους πολίτες χωρών μελών της ΕΕ καθώς ρυθμίζει το δικαίωμά τους στην ελεύθερη κυκλοφορία.

ΜΕΡΟΣ Β':

- 1) Το επενδυτικό κοινό που επενδύει στην κεφαλαιαγορά και γενικότερα το σύνολο του ελληνικού πληθυσμού, δεδομένου ότι όλοι εν δυνάμει μπορούν να επενδύσουν ή να κατέχουν προνομιακές πληροφορίες ή να επιθυμούν να χειραγωγήσουν την αγορά.
- 2) Τις εισηγμένες εταιρείες και εν γένει τους επαγγελματίες της χρηματιστηριακής αγοράς (π.χ. ΑΕΔΑΚ, ΕΠΕΥ, Πιστωτικά Ιδρύματα, μέλη του Χρηματιστηρίου, ένωση θεσμικών επενδυτών) δεδομένου ότι δραστηριοποιούνται στην ελληνική κεφαλαιαγορά, συμπεριλαμβανομένου του Χρηματιστηρίου Αθηνών ή άλλων τόπων διαπραγμάτευσης.
- 3) Τις ελληνικές δικαστικές αρχές
- 4) Άλλες δημόσιες αρχές (πχ. Αστυνομικές, λιμενικές) δεδομένου ότι συνδράμουν τα όργανα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

2. Καταλληλότητα

- 2.1. Αναφέρατε, εάν υπάρχουν, προηγούμενες προσπάθειες αντιμετώπισης του ίδιου ή παρόμοιου προβλήματος στην Ελλάδα και περιγράψτε αναλυτικά τα επιτυχή και τα προβληματικά σημεία των προσπαθειών αυτών.**

ΜΕΡΟΣ Α':

Ενσωμάτωση των Οδηγιών 2000/43/ΕΚ και 2000/78/ΕΚ είχε επιχειρηθεί και με τον Νόμο 3304/2005 που όμως έγινε αντικείμενο κριτικής για την ορθή ενσωμάτωση των Οδηγιών, ενώ και η εφαρμογή του στα πεδία της κοινωνικής ζωής που αποσκοπούσε να ρυθμίσει δεν ήταν η αναμενόμενη. Η Οδηγία 2014/54/ΕΕ ενσωματώνεται για πρώτη φορά στην ελληνική έννομη τάξη.

ΜΕΡΟΣ Β':

Ο Ν. 3340/2005 (Α 112) «Για την προστασία της Κεφαλαιαγοράς από πράξεις προσώπων που κατέχουν προνομιακές πληροφορίες και πράξεις χειραγώγησης της αγοράς», είναι προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2003/6/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Ιανουαρίου 2003, για τις πράξεις προσώπων που κατέχουν προνομιακές πληροφορίες και τις πράξεις χειραγώγησης της αγοράς (κατάχρηση αγοράς), Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων L 096/16/12.4.2003.

ΜΕΡΟΣ Γ':

Στην Ελλάδα, η προστασία του νομίσματος από την παραχάραξη και την κιβδηλεία καθιερώθηκε για πρώτη φορά με το Ν. 5016/6-13/6/1931 (τότε άρθρα 207 και 210 - 213 ΠΚ), σε εναρμόνιση με τη διεθνή σύμβαση για την καταστολή της παραχάραξης και κιβδηλείας, που υπογράφηκε στη Γενεύη στις 20 Απριλίου 1929 και το συνοδευτικό πρωτόκολλο (η «σύμβαση της Γενεύης»).

Περαιτέρω, βάσει του Ν. 2948 /19-10-2001, ενσωματώθηκε στο εσωτερικό δίκαιο η απόφαση-πλαίσιο 2000/383/ΔΕΥ της 29ης Μαΐου 2000 του Συμβουλίου για ενίσχυση της προστασίας από την παραχάραξη εν όψει της εισαγωγής του ευρώ με την επιβολή ποινών και άλλων κυρώσεων, με αποτέλεσμα την τροποποίηση και συμπλήρωση των διατάξεων για την προστασία του νομίσματος στα άρθρα των διατάξεων 207, 208, 211 του ΠΚ και την προσθήκη του άρθρου 208Α. Έτσι, για πρώτη φορά ορίζονται συγκεκριμένες και μάλιστα ιδιαίτερα αυστηρές ποινικές κυρώσεις σε εθνικό επίπεδο για τα βασικά αδικήματα του 207, 208, 211 ΠΚ αυτή της (πρόσκαιρης) κάθειρξης τουλάχιστον 10 ετών και με το άρθρο 25 του νόμου 3663/28.5.2008 προστέθηκε το άρθρο 214Α στον ΠΚ «περί Υποτροπής». Με το παρόν σχέδιο νόμου και την ενσωμάτωση της από 15/5/2014 Οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, εξειδικεύονται πληρέστερα τα εγκλήματα σχετικά με το νόμισμα και τα χαρακτηριστικά ασφαλείας του, συμπληρώνονται οι διοικητικές κυρώσεις που αφορούν τις σχετικά με το νόμισμα παραβάσεις των νομικών προσώπων, καθιερώνεται η διεξαγωγή της ανάλυσης και της εξακρίβωσης πλαστών τραπεζογραμματίων και κίβδηλων κερμάτων ευρώ από ένα εθνικό κέντρο ανάλυσης και ένα εθνικό κέντρο ανάλυσης κερμάτων αντίστοιχα,

επιπλέον δε ισχυροποιείται η εξασφάλιση των ερευνητικών μέσων για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της παραχάραξης και κιβδηλείας. Τέλος, συστηματοποιείται η διαβίβαση στην Επιτροπή στατιστικών δεδομένων σχετικά με τα παραπάνω αδικήματα.

2.2. Αναφέρατε τουλάχιστον ένα παράδειγμα αντιμετώπισης του ίδιου ή παρόμοιου προβλήματος σε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του ΟΟΣΑ (εφόσον υπάρχει) και αιτιολογήστε τον λόγο για τον οποίο επιλέξατε τη συγκεκριμένη χώρα.

ΜΕΡΟΣ Α':

Είκοσι έχει χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εκτός από την Ελλάδα) έχουν ενσωματώσει την Οδηγία 2000/43/EK στο εθνικό τους Δίκαιο (Βέλγιο, Βουλγαρία, Τσεχία, Δανία, Γερμανία, Εσθονία, Ισπανία, Γαλλία, Κροατία, Ιταλία, Κύπρος, Λετονία, Λιθουανία, Λουξεμβούργο, Ουγγαρία, Μάλτα, Ολλανδία, Αυστρία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβενία, Σλοβακία, Φινλανδία, Σουηδία, Ηνωμένο Βασίλειο), ενώ είκοσι επτά χώρες (εκτός από την Ελλάδα) έχουν ενσωματώσει την Οδηγία 2000/78/EK. Τέλος την τρίτη Οδηγία που ενσωματώνει το παρόν νομοσχέδιο, την 2014/54/ΕΕ, την έχουν ενσωματώσει δεκαεννέα χώρες της ΕΕ (Βέλγιο, Βουλγαρία, Ιρλανδία, Ισπανία, Κροατία, Ιταλία, Λετονία, Λιθουανία, Ουγγαρία, Μάλτα, Ολλανδία, Αυστρία, Πολωνία, Ρουμανία, Σλοβενία, Σλοβακία, Φινλανδία, Σουηδία, Ηνωμένο Βασίλειο).

Επίσης όλα ανεξαιρέτως τα κράτη μέλη της ΕΕ έχουν υπογράψει τις ακόλουθες συνθήκες των ΗΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα, οι οποίες απαγορεύουν στο σύνολό τους τις διακρίσεις: το διεθνές σύμφωνο για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα (ICCPR) το διεθνές σύμφωνο για τα οικονομικά, κοινωνικά και μορφωτικά δικαιώματα (ICESCR), τη διεθνή σύμβαση για την εξάλειψη κάθε μορφής φυλετικής διάκρισης (ICERD), τη σύμβαση για την εξάλειψη όλων των μορφών διακρίσεως κατά των γυναικών (CEDAW), τη σύμβαση κατά των βασανιστηρίων και τη (CRC). Τέλος, όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ έχουν υπογράψει την Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ).

ΜΕΡΗ Β' και Γ':

Οι διατάξεις του νόμου είναι εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με το κοινοτικό δίκαιο.
Όλα τα κράτη-μέλη της Ε.Ε. πρόκειται να προβούν σε αντίστοιχες ρυθμίσεις.

2.3. Απαριθμήστε αναλυτικά τα διατάγματα και τις κανονιστικές πράξεις που πρέπει να εκδοθούν, προκειμένου να εφαρμοστεί πλήρως η αξιολογούμενη ρύθμιση και περιγράψτε για κάθε μία από αυτές τυχόν θέματα που πρέπει να προσεχθούν κατά την εφαρμογή της

ΜΕΡΟΣ Α'

Για την επέκταση της προστασίας που παρέχεται με τις διατάξεις του νομοσχεδίου και πέραν των τομέων εργασίας και απασχόλησης απαιτείται προεδρικό διάταγμα μετά από πρόταση του Υπουργού Οικονομικών, του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, του Υπουργού Υγείας, του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και κάθε άλλου καθ' ύλη αρμόδιου Υπουργού.

ΜΕΡΟΣ Β'

- 1) Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 15 «Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς καθορίζονται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην εκτελεστική Οδηγία (ΕΕ) 2015/2392 της Επιτροπής, κατάλληλες διαδικασίες και μηχανισμοί που επιτρέπουν την υποβολή σε αυτήν αναφορών παραβάσεων ή ενδεχόμενων παραβάσεων του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014.
- 2) Σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο του άρθρου 16 «Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς μπορούν να καταργούνται, να τροποποιούνται ή να αντικαθίστανται προηγούμενες αποφάσεις του που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων που καταργούνται με την παράγραφο 1 του άρθρου 17 του παρόντος νόμου, στο μέτρο που αντίκεινται στον Κανονισμό (ΕΕ) 596/2014 και τους κατ' εξουσιοδότησή του εκδιδόμενους

εκτελεστικούς ή άλλους κανονισμούς ή των οποίων το περιεχόμενο ρυθμίζεται από αυτούς.»

- 3) Σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 21 «Σε περίπτωση παράβασης της παραγράφου 1 του παρόντος η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επιβάλλει έγγραφη επίπληξη ή πρόστιμο ύψους από 3.000 μέχρι 500.000 ευρώ.

3. Συνέπειες στην Οικονομία

3.1 Αναφέρατε αναλυτικά ποιες κατηγορίες επιχειρήσεων αφορά η αξιολογούμενη ρύθμιση

ΜΕΡΟΣ Α':

Αφορά όλες τις επιχειρήσεις που απασχολούν προσωπικό ή /και που παρέχουν στο κοινό αγαθά ή/και υπηρεσίες, καθώς απαγορεύει τις διακρίσεις στον τομέα της εργασίας και της απασχόλησης, αλλά και στην πρόσβαση στη διάθεση και παροχή αγαθών και υπηρεσιών που διατίθενται συναλλακτικά στο κοινό.

ΜΕΡΟΣ Β':

Τις εισηγμένες εταιρείες και εν γένει τους επαγγελματίες της χρηματιστηριακής αγοράς (π.χ. ΑΕΔΑΚ, ΕΠΕΥ, Πιστωτικά Ιδρύματα, μέλη του Χρηματιστηρίου, ένωση θεσμικών επενδυτών).

3.2 Αναφέρατε αναλυτικά την επίδραση της αξιολογούμενης ρύθμισης στη δομή της αγοράς

-
3.3 Μετρήστε το κόστος εγκατάστασης για νέες επιχειρήσεις πριν και μετά την αξιολογούμενη ρύθμιση, με την χρήση του «τυποποιημένου μοντέλου κόστους»

-
3.4 Αναφέρατε αναλυτικά την επίδραση της προτεινόμενης ρύθμισης στις λειτουργίες της παραγωγής και του μάρκετινγκ των επιχειρήσεων

3.5. Αναφέρατε αναλυτικά και αιτιολογήστε την επίδραση της αξιολογούμενης ρύθμισης στην ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων

ΜΕΡΟΣ Α':

Σε σχέση με την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων, το παρόν νομοσχέδιο, με την επιταγή της ίσης μεταχείρισης ανεξαρτήτως φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, γενεαλογικών καταβολών, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας ή χρόνιας ασθένειας, ηλικίας, οικογενειακής ή κοινωνικής κατάστασης, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου στον τομέα της απασχόλησης και της ίσης μεταχείρισης της ίσης μεταχείρισης ανεξαρτήτως φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, γενεαλογικών καταβολών στην παροχή αγαθών και υπηρεσιών στο κοινό επιτρέπει στις επιχειρήσεις να καινοτομούν τόσο όσον αφορά στις συνθήκες εργασίας για όλες τις κατηγορίες εργαζομένων που καλύπτει το νομοσχέδιο (π.χ. σε σχέση με τις εύλογες προσαρμογές), όσο και στη διάθεση αγαθών χωρίς διακρίσεις.

ΜΕΡΟΣ Β'

Καμία επίδραση δεν έχουν οι προτεινόμενες διατάξεις για την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων.

3.6. Προσδιορίστε το διοικητικό βάρος των επιχειρήσεων που προκαλεί ή αφαιρεί η προτεινόμενη ρύθμιση, εφαρμόζοντας το «τυποποιημένο μοντέλο κόστους»

3.7 Προσδιορίστε ειδικότερα και μετρήστε αναλυτικά και ξεχωριστά το κόστος και τα οφέλη που θα προκύψουν από την προτεινόμενη ρύθμιση για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις

ΜΕΡΟΣ Α': -

ΜΕΡΗ Β' – Γ'

Κανένα κόστος για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Ωστόσο θα προκύψουν οφέλη από ην προστασία της αγοράς η οποία θα οδηγήσει στην αποτελεσματικότερη λειτουργία της.

3.8. Προσδιορίστε αναλυτικά τα οφέλη ή την επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού, που αναμένεται να προκληθούν από την εξεταζόμενη ρύθμιση

ΜΕΡΟΣ Α'

-Με το παρόν νομοσχέδιο αναμένεται αύξηση των δημοσίων εσόδων από την είσπραξη ενδεχόμενων προστίμων που προβλέπονται στο άρθρο 24 του νόμου 3996/2011 για παραβίαση της εργατικής νομοθεσίας λόγω διακριτικής μεταχείρισης για έναν από τους λόγους του νομοσχεδίου (άρθρο 11 παρ.2 του νομοσχεδίου).

-Ενδεχόμενη αύξηση των δημοσίων εσόδων μπορεί να επέλθει και από την κατάργηση της Επιτροπής ίσης Μεταχείρισης.

-Πρέπει να σημειωθεί ότι με την μεταρρύθμιση του νομοθετικού πλαισίου για την απαγόρευση των διακρίσεων αποφεύγεται η περαιτέρω καταδίκη της χώρας στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Συνεπώς, με την συμμόρφωση της εθνικής νομοθεσίας προς τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου εξοικονομούνται δαπάνες στις οποίες θα έπρεπε να προβεί το Ελληνικό Δημόσιο για την καταβολή αντίστοιχων αποζημιώσεων.

-Ενδεχόμενη δαπάνη από τυχόν επέκταση της παρεχόμενης κατά τις διατάξεις του παρόντος νομοσχεδίου προστασίας και σε άλλους τομείς εργασίας και απασχόλησης. Η εν λόγω δαπάνη εξαρτάται από την έκδοση σχετικού π.δ..

- Ενδεχόμενη δαπάνη από τη σύσταση 10 θέσεων του άρθρου 5 του ν.3094/2003 για την επιστημονική υποβοήθηση του Συνηγόρου του Πολίτη.

ΜΕΡΟΣ Β'

Δεν υπάρχει επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού. Ωστόσο τα πρόστιμα που επιβάλλονται για θέματα κατάχρησης αγοράς, όπως και τα λοιπά πρόστιμα, εισπράττονται υπέρ του δημοσίου.

ΜΕΡΟΣ Γ'

Ως προς το κόστος, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις, δεν συνεπάγονται δαπάνη εις βάρος του Δημοσίου. Τούτο, διότι το κυριότερο τμήμα της δαπάνης αφορά την εξέταση και ανάλυση των πλαστών τραπεζογραμματίων και κίβδηλων κερμάτων

από το Εθνικό Κέντρο Ανάλυσης καθώς και το μηχανολογικό εξοπλισμό του τελευταίου. Οι πράξεις αυτές, ωστόσο, δεν είναι δαπανηρές, η διαδικασία δε αυτή ακολουθείται ήδη και σήμερα με το ισχύον νομοθετικό καθεστώς, με επακόλουθο να μην επέρχεται καμία επιπλέον επιβάρυνση του Δημοσίου από τις προτεινόμενες ρυθμίσεις.

3.9. Προσδιορίστε αναλυτικά τυχόν συνέπειες της προτεινόμενης ρύθμισης στην εθνική οικονομία

Καμία άμεση συνέπεια στον πληθωρισμό, στο ΑΕΠ ή σε άλλα μεγέθη της οικονομίας

4. Συνέπειες στην κοινωνία και στους πολίτες

4.1. Αναφέρατε τις προσδοκώμενες συνέπειες της προτεινόμενης ρύθμισης στην κοινωνία γενικά και στις επηρεαζόμενες κοινωνικές ομάδες ειδικά

ΜΕΡΟΣ Α':

-Αναγνώριση δικαιωμάτων και απαγόρευση διακρίσεων για περισσότερες ομάδες πληθυσμού από όσες προστατεύονταν μέχρι σήμερα. Πιο συγκεκριμένα, με το παρόν νομοσχέδιο προωθείται η απαγόρευση διακρίσεων στον τομέα της απασχόλησης και εργασίας για λόγους θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων , αναπηρίας ή χρόνιας ασθένειας, ηλικίας, οικογενειακής ή κοινωνικής κατάστασης, σεξουαλικού προσανατολισμού, και ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου και ειδικότερα για θέματα όρων πρόσβασης στην εργασία, την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, σε θέματα αποδοχών, απολύσεων, υγείας και ασφάλειας στην εργασία, επανένταξης και εκ νέου απασχόλησης μετά από περιόδους ανεργίας, αλλά και σε θέματα συνδικαλιστικής συμμετοχής των εργαζομένων. (άρθρο 3 του νομοσχεδίου)

- Παράλληλα διασφαλίζεται ότι η εφαρμογή της μη διάκρισης ανεξαρτήτως φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, γενεαλογικών καταβολών εφαρμόζεται σε όλα τα πρόσωπα, στο δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα σε θέματα κοινωνικής προστασίας και φορολογικής διευκόλυνσης, εκπαίδευσης, αλλά και στην πρόσβαση σε παροχή αγαθών και υπηρεσιών συμπεριλαμβανομένης της στέγης.

- Η ως άνω διεύρυνση της απαγόρευσης των διακρίσεων τόσο όσον αφορά στις προστατευόμενες ομάδες, όσο και στους τομείς εφαρμογής αναμένεται να

συμβάλει στην εδραίωση της κοινωνικής συνοχής και την προώθηση της εργασιακής ειρήνης.

ΜΕΡΟΣ Β':

Προστασία του καταναλωτή για πράξεις χειραγώγησης της αγοράς. Η ρύθμιση δεν αφορά σε θέματα εργασίας, απασχόλησης, ισότητας των φύλων και δικαιώματα καταναλωτών.

ΜΕΡΟΣ Γ':

Τα προϊόντα παραχάραξης και κιβδηλείας έχουν ιδιαίτερα αρνητικό αντίκτυπο στην κοινωνία, καθόσον, α) ζημιώνουν τους πολίτες και τις επιχειρήσεις που δεν αποζημιώνονται για τα πλαστά τραπεζογραμμάτια και τα κίβδηλα κέρματα, ακόμη και όταν τα έχουν αποδεχθεί με καλή πίστη, β) δημιουργούν ανησυχία στους καταναλωτές σε σχέση με την επαρκή προστασία των μετρητών και φόβο για παραλαβή πλαστών τραπεζογραμματίων και κίβδηλων κερμάτων.

Η διασφάλιση, ως εκ τούτου, της εμπιστοσύνης και της πίστης των πολιτών, των επιχειρήσεων και των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, σε όλα τα κράτη μέλη καθώς και σε τρίτες χώρες, στην ασφάλεια και αξιοπιστία των τραπεζογραμματίων και των κερμάτων είναι θεμελιώδους σημασίας.

4.2. Αναφέρατε τα σημερινά δεδομένα για κάθε ένα τομέα και κάθε μία κοινωνική ομάδα που επηρεάζονται από την αξιολογούμενη ρύθμιση, όπως αυτά προκύπτουν από την Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία

-

4.3. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τα οφέλη που αναμένεται να προκύψουν για τον πολίτη από την προτεινόμενη ρύθμιση

ΜΕΡΟΣ Α':

Το παρόν σχέδιο νόμου στο πρώτο μέρος του αποσκοπεί συνολικά στην διασφάλιση και προστασία συνταγματικά κατοχυρωμένων δικαιωμάτων των πολιτών, στην άρση διακρίσεων και στην εμπέδωση της αρχής της ισότητας με κοινωνικά δίκαιο τρόπο.

Βλ. και ανωτέρω υπό 4.1

ΜΕΡΟΣ Β':

Η ενίσχυση της εμπιστοσύνης των επενδυτών και της ακεραιότητας της αγοράς, διασφαλίζοντας παράλληλα ένα ενιαίο εγχειρίδιο κανόνων και ισότιμους όρους ανταγωνισμού και ενισχύοντας την ελκυστικότητα των αγορών κινητών αξιών για τη συγκέντρωση κεφαλαίου για Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις.

ΜΕΡΟΣ Γ':

Βλ. ανωτέρω υπό 4.1.

4.4. Αναφέρατε τα σημεία της προτεινόμενης ρύθμισης, τα οποία επιφέρουν βελτίωση των υπηρεσιών του Κράτους προς τον πολίτη

ΜΕΡΟΣ Α':

Το άρθρο 3 του νομοσχεδίου ρητά αναφέρει ότι η αρχή της ίσης μεταχείρισης στο πεδίο εφαρμογής του νομοσχεδίου εφαρμόζεται και στον ιδιωτικό και στον δημόσιο τομέα, με προφανή τη βελτίωση των υπηρεσιών του Κράτους τόσο ως προς τους δημοσίους υπαλλήλους, όσο και προς τους διοικούμενους που συναλλάσσονται με τη Διοίκηση, αφού η τελευταία υποχρεούται να τηρεί την αρχή της μη διάκρισης στο πεδίο εφαρμογής του νομοσχεδίου και αποσαφηνίζονται έτσι οι υποχρεώσεις της προς τους πολίτες.

ΜΕΡΟΣ Β':

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν αφορούν τις υπηρεσίες του κράτους.

4.5. Αναφέρατε τα σημεία της προτεινόμενης ρύθμισης, που απλουστεύουν τις διοικητικές διαδικασίες

ΜΕΡΟΣ Α':

Στην παράγραφο 2 του άρθρου 11 του νομοσχεδίου συγκεντρώνεται στο Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ) η αρμοδιότητα επιβολής διοικητικών κυρώσεων για την παραβίαση της αρχής της μη διάκρισης λόγω φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, γενεαλογικών καταβολών, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας ή χρόνιας ασθένειας, ηλικίας, οικογενειακής ή κοινωνικής

κατάστασης, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου, από πρόσωπο που ενεργεί ως εργοδότης καθ' οποιοδήποτε στάδιο πρόσβασης στην εργασία και την απασχόληση, κατά τη σύναψη ή άρνηση σύναψης εργασιακής σχέσης ή στη διάρκεια, λειτουργία, εξέλιξη ή λύση αυτής. Εξάλλου και στη δεύτερη παράγραφο του άρθρου 8 του νομοσχεδίου προβλέπεται η παράσταση των νομικών προσώπων της παραγράφου 1 του ίδιου άρθρου στα διοικητικά δικαστήρια χωρίς την καταβολή παραβόλου.

ΜΕΡΟΣ Β':

Ουδέν σημείο.

5. Συνέπειες στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

5.1. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης για τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος και τη μείωση των περιβαλλοντικών κινδύνων

Δεν έχει εφαρμογή

5.2. Αναφέρατε περιληπτικά τα βασικά σημεία της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων για την προτεινόμενη ρύθμιση (εφόσον υπάρχει)

Δεδομένου ότι το προτεινόμενο σχέδιο νόμου δεν έχει άμεση επίπτωση στο φυσικό περιβάλλον, δεν απαιτείται μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων

6. Συνέπειες στη Δημόσια Διοίκηση και την απονομή της Δικαιοσύνης

6.1. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης για τη βελτίωση της λειτουργίας και της αποδοτικότητας της Δημόσιας Διοίκησης

ΜΕΡΟΣ Α':

Βλ. παραπάνω 4.4. και 4.5.

ΜΕΡΗ Β' και Γ':

Δεν έχει εφαρμογή

6.2. Αναφέρατε τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης στον τρόπο απονομής της Δικαιοσύνης (εφόσον υπάρχουν)

ΜΕΡΟΣ Α':

-Στη δεύτερη παράγραφο του άρθρου 8 του νομοσχεδίου προβλέπεται η παράσταση των νομικών προσώπων της παραγράφου 1 του ίδιου άρθρου στα δικαστήρια χωρίς την καταβολή παραβόλου.

- Στο άρθρο 9 προβλέπεται η αντιστροφή του βάρους απόδειξης από το βλαπτόμενο πρόσωπο προς τον αντίδικό του, πλην, βεβαίως, της ποινικής δίκης.

Και οι δύο αυτές ρυθμίσεις δεν επιβαρύνουν τη Δικαιοσύνη.

ΜΕΡΟΣ Β':

Σε σχέση με το προγενέστερο καθεστώς επιταχύνεται η προδικασία, καθώς δεν διενεργείται πλέον προκαταρκτική εξέταση από Εισαγγελέα Εφετών.

Επίσης καθορίζεται με αντικειμενικά κριτήρια η διάκριση μεταξύ διοικητικού και ποινικού αδίκου και εξορθολογίζονται οι ποινικές υποστάσεις, τόσο οι πλημμεληματικές, όσο και οι κακουργηματικές.

7. Νομιμότητα

7.1 Αναφέρατε το πλαίσιο διατάξεων του Συντάγματος στο οποίο ενδεχομένως εντάσσεται η προτεινόμενη ρύθμιση

ΜΕΡΟΣ Α':

Άρθρο 2 παρ. 1 Σ: Ο σεβασμός και η προστασία της αξίας του ανθρώπου αποτελούν πρωταρχική υποχρέωση της πολιτείας.

Άρθρο 5 παρ. 2 Σ: Όλοι όσοι βρίσκονται στην ελληνική επικράτεια απολαμβάνουν την απόλυτη προστασία της τιμής και της ελευθερίας τους χωρίς διάκριση εθνικότητας, φυλής, γλώσσας και θρησκευτικών ή πολιτικών πεποιθήσεων.

ΜΕΡΟΣ Β':

Άρθρο 5 του Συντάγματος

7.2. Αναφέρατε τυχόν νομολογία των εθνικών δικαστηρίων και ιδίως του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου, του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Αρείου Πάγου ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου που αφορά θέματα συναφή με την προτεινόμενη ρύθμιση

ΜΕΡΟΣ Α':

Ενδεικτικά αναφέρουμε τις παρακάτω αποφάσεις με περιλήψεις από την ιστοσελίδα lawdb.intrasoftnet.com/nomos

-ΣτΕ 1898/2015: Πρόσληψη ατόμων προστατευομένων από το ν. 2643/1998, όπως τα τέκνα αναπήρων πολέμου. Το ανώτατο όριο ηλικίας των 45 ετών για την τοποθέτηση ή πρόσληψη των προστατευόμενων ατόμων καταργήθηκε με το άρθρο 10 παρ. 11 του ν. 3051/2002, σε συμμόρφωση προς τις επιταγές της Οδηγίας 2000/78/EK, όσον αφορά το Δημόσιο και τα νπδδ. Η διατήρηση του εν λόγω ορίου για την πρόσληψη σε επιχειρήσεις του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα αντίκειται στην ανωτέρω οδηγία, διότι συνιστά μη επιτρεπτή διάκριση. Απορρίπτεται η αναίρεση (επικυρώνει την αριθμ. 3131/2007 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών).

-ΣτΕ 1706/2013: Διπλωματικοί υπάλληλοι και όριο ηλικίας για την αποχώρηση από την υπηρεσία. Το άρθρο 83 παρ. 1 του ν. 2594/1998, κατά το μέρος που ορίζει αποχώρηση των διπλωματικών υπαλλήλων με τη συμπλήρωση του 60ου έτους της ηλικίας τους, αλλά και την κατ' εξαίρεση αποχώρηση στο 65ο έτος όσων φέρουν πρεσβευτικό βαθμό, δεν αντίκειται στην αρχή της ισότητας και στην οδηγία 2000/78/EK.

-ΣτΕ 3729/2011: Διαγωνισμός συμβολαιογράφων και συμμετοχή ανάπτηρων υποψηφίων. Η Διοίκηση οφείλει να λαμβάνει κάθε αναγκαίο μέτρο, απευθύνοντας ενδεχομένως ειδικά ερωτήματα στις υγειονομικές επιτροπές και άλλα διοικητικά όργανα, προκειμένου οι υποψήφιοι με αναπηρία να διαγωνίζονται με ίσους όρους με τους λοιπούς. Δεν είναι δυνατή η ανάλογη εφαρμογή της ΥΑ Φ.151/20049/B6/2007 για την πρόσβαση στα ΑΕΙ. Και μόνη η έλλειψη ειδικής τουαλέτας συνιστά απαγορευόμενη έμμεση δυσμενή διάκριση σε βάρος της αιτούσας, η οποία αντικειμενικά ενδεχομένως συνδέεται αιτιωδώς με την απόδοσή της στις εξετάσεις. Δεκτή η αίτηση ακύρωσης της πράξης του Γενικού Γραμματέα

του Υπουργείου Δικαιοσύνης, καθ'ό μέρος η αιτούσα κατατάχθηκε δεύτερη επιτυχούσα.

-Α.Π. 676/2009: Σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου. Καταγγελία της εργασιακής συμβάσεως για απόλυση εργαζομένου που είναι φορέας του Aids.

-Α.Π.599/2008: Αποζημίωση αποχωρήσεως εργαζομένων με σχέση εργασίας αορίστου χρόνου και των υπαγομένων σε ασφάλιση οποιουδήποτε ασφαλιστικού οργανισμού. Με τη συμπλήρωση των προϋποθέσεων προς συνταξιοδότηση του μισθωτού δεν επέρχεται αυτοδικαίως η λύση της συμβάσεως εργασίας. (απόλυση εργαζομένου λόγω ηλικίας).

ΜΕΡΗ Β' – Γ':

Δεν υφίσταται ως νεοπαγής

7.3. Αναφέρατε τις σχετικές διατάξεις και προβλέψεις του ευρωπαϊκού κοινοτικού δικαίου και των διεθνών συμβάσεων που έχει κυρώσει η Ελλάδα, όπως επίσης και τυχόν νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

ΜΕΡΟΣ Α':

- **Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Άρθρο 2 : Η Ένωση βασίζεται στις αξίες του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας, του κράτους δικαίου, καθώς και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των προσώπων που ανήκουν σε μειονότητες. Οι αξίες αυτές είναι κοινές στα κράτη μέλη εντός κοινωνίας που χαρακτηρίζεται από το πλουραλισμό, την απαγόρευση των διακρίσεων, την ανοχή, τη δικαιοσύνη, την αλληλεγγύη και την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών.

- **Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Άρθρο 21. Απαγόρευση διακρίσεων 1. Απαγορεύεται κάθε διάκριση ιδίως λόγω φύλου, φυλής, χρώματος, εθνοτικής καταγωγής ή κοινωνικής προέλευσης, γενετικών χαρακτηριστικών, γλώσσας, θρησκείας ή πεποιθήσεων, πολιτικών

φρονημάτων ή κάθε άλλης γνώμης, ιδιότητας μέλους εθνικής μειονότητας, περιουσίας, γέννησης, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.

- Οδηγία 2000/43/EK «περί εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης προσώπων ασχέτως φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής», στους τομείς της απασχόλησης, εργασίας, συμμετοχής σε σωματεία και επαγγελματικές οργανώσεις, στην εκπαίδευση, σε κοινωνικές παροχές και την πρόσβαση στη διάθεση και παροχή αγαθών και υπηρεσιών που διατίθενται (σύμφωνα με τα συναλλακτικά ήθη) στο κοινό
- Οδηγία 2000/78/EK «για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω θρησκείας ή πεποιθήσεων, ειδικών αναγκών, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού», μόνο στον τομέα της απασχόλησης και εργασίας.»
- Οδηγία 2014/54/EΕ «περί μέτρων που διευκολύνουν την άσκηση των δικαιωμάτων των εργαζομένων στο πλαίσιο της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων»
- **Διεθνής Σύμβαση του Ο.Η.Ε. για την Εξάλειψη όλων των μορφών των Φυλετικών Διακρίσεων, (ICERD), (1965/69), Άρθρα 1, 4.**
- **Οικουμενική Διακήρυξη Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (1948) : άρθρα 1, 2**
Άρθρο 1.- Όλοι οι άνθρωποι γεννιούνται ελεύθεροι και ίσοι στην αξιοπρέπεια και τα δικαιώματα. Είναι προκισμένοι με λογική και συνείδηση, και οφείλουν να συμπεριφέρονται μεταξύ τους με πνεύμα αδελφοσύνης.
Άρθρο 2.- Κάθε άνθρωπος δικαιούται να επικαλείται όλα τα δικαιώματα και όλες τις ελευθερίες που προκηρύσσει η παρούσα Διακήρυξη, χωρίς καμία απολύτως διάκριση, ειδικότερα ως προς τη φυλή, το χρώμα, το φύλο, τη γλώσσα, τις θρησκείες, τις πολιτικές ή οποιεσδήποτε άλλες πεποιθήσεις, την εθνική ή κοινωνική καταγωγή, την περιουσία, τη γέννηση ή οποιαδήποτε άλλη κατάσταση. Δεν θα μπορεί ακόμα να γίνεται καμία διάκριση εξαιτίας του πολιτικού, νομικού ή διεθνούς καθεστώτος της χώρας από την οποία προέρχεται κανείς, είτε πρόκειται για χώρα ή εδαφική περιοχή ανεξάρτητη, υπό κηδεμονία ή υπεξουσία, ή που βρίσκεται υπό οποιονδήποτε άλλον περιορισμό κυριαρχίας.
- **Διεθνές Σύμφωνο για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα (1966)** άρθρα 2, 20, 26.
Άρθρο 2.- 1. Τα Συμβαλλόμενα Κράτη στο παρόν Σύμφωνο αναλαμβάνουν την υποχρέωση να σέβονται και να εγγυώνται σε όλα τα άτομα που βρίσκονται στην επικράτειά τους και υπάγονται στη δικαιοδοσία τους τα

δικαιώματα που αναγνωρίζονται στο παρόν Σύμφωνο, χωρίς καμία διάκριση, ιδίως φυλής, χρώματος, γένους, γλώσσας, θρησκεύματος, πολιτικών ή άλλων πεποιθήσεων, εθνικής ή κοινωνικής προέλευσης, περιουσίας, γέννησης ή κάθε άλλης κατάστασης.

- Αποφάσεις ΔΕΕ σχετικές με τα υπό ρύθμιση θέματα (ενδεικτικά):

- ΔΕΚ C229/08 Οδηγία 2000/78/EK – ά.4(1) – απαγόρευση διακρίσεων με βάση την ηλικία
- ΔΕΚ C341/08 Οδηγία 2000/78/EK ά.2(5) και 6(1) – Απαγόρευση διακρίσεων με βάση την ηλικία – μέτρα για την προστασία της υγείας
- ΔΕΕ C147/08 ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία – Γενικές Αρχές του Δικαίου της Ένωσης – Άρθρο 157ΣΛΕΕ – Οδηγία 2000/78/EK- Πεδίο εφαρμογής
- ΔΕΕ C312/11 Επιτροπή κατά Ιταλίας (Τα κράτη μέλη οφείλουν να επιβάλουν σε όλους τους εργοδότες να λαμβάνουν πρακτικά και αποτελεσματικά μέτρα υπέρ όλων των ατόμων με αναπηρία)
- Αριθ. 50/2011, Αποφάσεις του Δικαστηρίου στις υποθέσεις C-47/08, C-50/08, C-51/08, C-52/08, C-53/08, C-54/08, C-61/08 Επιτροπή κατά Βελγίου – Τα κράτη μέλη δεν μπορούν να επιτρέπουν την πρόσβαση στο συμβολαιογραφικό επάγγελμα μόνο στους υπηκόους τους.
- ΔΕΕ C-58/13, C – 59/13 Προδικαστική Παραπομπή – Ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων – Πρόσβαση στο επάγγελμα του δικηγόρου)
- ΔΕΚ, Απόφαση Mangold C-144/04 Κοινωνική πολιτική, παγίωση της προστασίας των εργαζομένων σχετικά με τις διακρίσεις λόγω ηλικίας.
- ΔΕΚ C- 45/09 – Οδηγία 2000/78/EK – διάκριση λόγω ηλικίας – καταγγελία σύμβασης εργασίας λόγω ηλικίας.
- ΔΕΚ C13/05 Ερμηνεία της Οδηγίας 2000/78/EK του Συμβουλίου για τη διαμόρφωση γενικού πλαισίου για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία.

(πηγή: Ίδρυμα Μαραγκοπούλου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου)

ΜΕΡΟΣ Β':

Οι ρυθμίσεις του Μέρους Β' του νομοσχεδίου αποτελούν ενσωμάτωση της Οδηγίας 2014/57/ΕΕ και προσαρμογή διατάξεων του Κανονισμού 596/2014

ΜΕΡΟΣ Γ':

- Η από 20.4.1929 Σύμβαση της Γενεύης, η οποία κυρώθηκε με το Ν. 5026/1931.
- Η απόφαση-πλαίσιο 2000/383/ΔΕΥ της 29ης Μαΐου 2000 του Συμβουλίου, η οποία κυρώθηκε με το Ν. 2948/2001.
- Η απόφαση-πλαίσιο 2001/888/ΔΕΥ της Συμβουλίου της 6ης Δεκεμβρίου 2001, η οποία κυρώθηκε με το Ν. 3663/2008.

7.4. Αναφέρατε τυχόν σχετικές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και της νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου

ΜΕΡΟΣ Α':

- **Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, άρθρο 14**

Απαγόρευση των διακρίσεων Άρθρον 14.- Η χρήσις των αναγνωριζομένων εν τη παρούση Συμβάσει δικαιωμάτων και ελευθεριών δέον να εξασφαλισθή ασχέτως διακρίσεως φύλου, φυλής, χρώματος, γλώσσης, θρη- σκείας, πολιτικών ή άλλων πεποιθήσεων, εθνικής ή κοινωνικής προελεύσεως, συμμετοχής εις εθνική μειονότητα, περιουσίας, γεννήσεως ή άλλης καταστάσεως

- **Πρωτόκολλο Νο 12 στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου**
- **ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ (ενδεικτικά)**
  - ΕΔΔΑ I.B. κατά Ελλάδας, αριθμός Προσφυγής 522/10 –απόλυση οροθετικού εργαζομένου - παραβίαση ιδιωτικής ζωής σε συνδυασμό με απαγόρευση διακρίσεων.
  - ΕΔΔΑ Fawsie κατά Ελλάδος και Saidoun κατά Ελλάδος – παραβίαση ά.8 – δικ. σεβασμού ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής σε συνδυασμό με ά. 14 – απαγόρευση διακρίσεων)
  - ΕΔΔΑ, Bigaeva κατά Ελλάδας (αριθ. 26713/05), 28 Μαΐου 2009

ΜΕΡΗ Β' και Γ':

-

8. Αρμοδιότητα

8.1. Αναφέρατε τα υπουργεία που είναι συναρμόδια για τον σχεδιασμό και την προώθηση της αξιολογούμενης ρύθμισης, αιτιολογώντας ειδικά τους λόγους συναρμοδιότητας

ΜΕΡΟΣ Α': Το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (επισπεύδον υπουργείο) είχε την νομοθετική πρωτοβουλία για την παρόν νομοσχέδιο. Υπήρξε συνεργασία και συντονισμός με τα εξής Υπουργεία: Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για την εναρμόνιση της σχετικής νομοθεσίας με το παρόν νομοσχέδιο.

ΜΕΡΟΣ Β':

Αρμόδιο Υπουργείο είναι το Υπουργείο Δικαιοσύνης λόγω των ποινικών διατάξεων του νομοσχεδίου. Ωστόσο οι προτεινόμενες διατάξεις είναι αρμοδιότητος Υπουργείου Οικονομικών του οποίου η Διεύθυνση Χρηματοοικονομικής Πολιτικής της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικής Πολιτικής έχει την γενική εποπτεία του χρηματοπιστωτικού τομέα, συμπεριλαμβανομένου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς-ΝΠΔΔ, η οποία καλείται να εφαρμόσει τις προτεινόμενες διατάξεις στο πλαίσιο της άσκησης άμεσης εποπτείας και εξασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της ελληνικής κεφαλαιαγοράς.

ΜΕΡΟΣ Γ':

Αρμόδιο υπουργείο είναι αυτό της Δικαιοσύνης Διαφάνειας και Ανθρώπινων Δικαιωμάτων.

8.2. Αναφέρατε τις οργανικές μονάδες με τις οποίες υπήρξε συνεργασία του επισπεύδοντος υπουργείου κατά το στάδιο προετοιμασίας της εξεταζόμενης ρύθμισης

ΜΕΡΟΣ Α': Στα πλαίσια του συντονισμού του επισπεύδοντος Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων με τα ως άνω αναφερόμενα υπό 8.1 υπουργεία, υπήρξε συνεργασία με τα γραφεία υπουργών και αναπληρωτών υπουργών αυτών καθώς και με τις υπηρεσίες αυτών.

ΜΕΡΟΣ Β':

Με την υπ' αριθμ. 90656/19.12.2014 απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρώπινων Δικαιωμάτων (Β' 3578) συστάθηκε η νομοπαρασκευαστική επιτροπή «Α) Για την ενσωμάτωση της Οδηγίας 2014/57/EU του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014 περί ποινικών κυρώσεων για την κατάχρηση αγοράς και Β) Τη λήψη των αναγκαίων μέτρων συμμόρφωσης με τα άρ. 22, 23, 30, 31 παρ. 1, 32 και 34 του Κανονισμού 596/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014 για την κατάχρηση της αγοράς και την κατάργηση της οδηγίας 2003/6/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και των οδηγιών της Επιτροπής 2003/124/EK, 2003/125/EK και 2004/72/EK, τη σύνταξη της σχετικής αιτιολογικής έκθεσης, της έκθεσης αξιολόγησης συνεπειών ρυθμίσεων και του πίνακα αντιστοίχισης των προτεινόμενων με το σχέδιο νόμου διατάξεων με τις διατάξεις της Οδηγίας». Μέλη της εν λόγω νομοπαρασκευαστικής επιτροπής οποίας υπήρξαν στελέχη του δικαστικού κλάδου, του Υπουργείου Οικονομικών, της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, και της Πανεπιστημιακής κοινότητας.

8.3. Αναφέρατε αναλυτικά τις υπηρεσίες, που θα είναι αρμόδιες για την εφαρμογή κάθε ξεχωριστής δράσης που προέρχεται από την εξεταζόμενη ρύθμιση

ΜΕΡΟΣ Α':

- Το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ) για τις κυρώσεις που θα επιβάλλονται σε περίπτωση διακριτικής μεταχείρισης λόγω φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, γενεαλογικών καταβολών, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας ή χρόνιας ασθένειας, ηλικίας, οικογενειακής ή κοινωνικής κατάστασης, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου, από πρόσωπο που ενεργεί ως εργοδότης καθ' οποιοδήποτε στάδιο πρόσβασης στην εργασία και την απασχόληση, κατά τη σύναψη ή άρνηση σύναψης εργασιακής σχέσης ή στη διάρκεια, λειτουργία, εξέλιξη ή λύση αυτής. (άρθρο 11 παρ. 2 του νομοσχεδίου).
- Η Γενική Γραμματεία Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου και την εξάλειψη όλων των μορφών διακρίσεων μεριμνά για την προώθηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης,

και ενθαρρύνει τη συνεργασία με συναρμόδια υπουργεία και το διάλογο με την κοινωνία των πολιτών.

- Η Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας και Κοινωνικής Συνοχής του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης εκ της αρμοδιότητάς της, μεταξύ άλλων παρακολουθεί την εφαρμογή των πολιτικών καταπολέμησης των διακρίσεων στον τομέα της εργασίας και της απασχόλησης, μεριμνά για την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των εργαζομένων και των εργοδοτών για τα ζητήματα των διακρίσεων στον τομέα της εργασίας, υποστηρίζει επιστημονικά το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας και εν γένει συνεργάζεται με συναρμόδια Υπουργεία και φορείς για την προώθηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης.
- Επί θεμάτων αρμοδιότητάς τους οι Διευθύνσεις Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Ευρωπαϊκών και Διεθνών Θεμάτων του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Ανάπτυξης Μονάδων Υγείας του Υπουργείου Υγείας, Φορολογίας Εισοδημάτων φυσικών προσώπων του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και η Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού συνεπικουρούν στην προώθηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης. (άρθρο 16 του νομοσχεδίου)

ΜΕΡΟΣ Β':

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς-Ν.Π.Δ.Δ. ανάλογα με τις διατάξεις.

8.4. Σε περίπτωση που η προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπει τη σύσταση νέου φορέα, υπηρεσίας, νομικού προσώπου, επιτροπής, συμβουλίου ή άλλου συλλογικού οργάνου, αναφέρατε συνοπτικά τη γνωμοδότηση της Διυπουργικής Επιτροπής της απόφασης Πρωθυπουργού Υ189/18-7-2006 (ΦΕΚ Β' 953) και επισυνάψτε τη μελέτη σκοπιμότητας και την οικονομοτεχνική μελέτη

Το παρόν νομοσχέδιο δεν προβλέπει τη σύσταση νέου φορέα, υπηρεσίας, νομικού προσώπου, επιτροπής, συμβουλίου ή άλλου συλλογικού οργάνου ως εκ τούτου δεν

υφίσταται γνωμοδότηση της Διυπουργικής Επιτροπής της απόφασης Πρωθυπουργού Υ169/13-1-2010 (Β' 19)

9. Τήρηση Νομοτεχνικών Κανόνων και Κωδικοποίηση

9.1. Αναφέρατε τους νομοτεχνικούς κανόνες, οι οποίοι εφαρμόστηκαν κατά τη σύνταξη της προτεινόμενης διάταξης, με αναφορά στο εγχειρίδιο οδηγιών της Κεντρικής Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής (Κ.Ε.Ν.Ε.)

Ακολουθήθηκε η συνήθης διαδικασία ενσωμάτωση των κοινοτικών Οδηγιών στο εθνικό δίκαιο και λήφθηκε υπόψη το εγχειρίδιο οδηγιών της Κ.Ε.Ν.Ε. Το κείμενο του νομοσχεδίου είναι λιτό, απλό, σαφές και άμεσο, διατυπωμένο στη δημοτική, χωρίς περίπλοκα σχήματα λόγου, ενώ όπου υπάρχουν αρκτικόλεξα, πάντα μια φορά, στην αρχή, αναγράφεται χωρίς σύντμηση η πλήρης ανάλυση του αρκτικόλεξου και μέσα σε παρένθεση το αρκτικόλεξο.

9.2. Προσδιορίστε τις διατάξεις που τροποποιεί, αντικαθιστά ή καταργεί η προτεινόμενη ρύθμιση και ιδίως αναφέρατε εάν υπάρχει ήδη κώδικας ρυθμίσεων συναφών με την προτεινόμενη.

Καταργείται ο Νόμος 3304/2005 (άρθρο 22 του νομοσχεδίου).

Αντικαθίστανται τα άρθρα 1-4 του Νόμου 3094/2003.

ΜΕΡΟΣ Β':

Έχουν αναφερθεί στον «Πίνακα τροποποιημένων και καταργούμενων διατάξεων»

9.3. Αναφέρατε τις εν γένει βελτιώσεις που επιφέρει η προτεινόμενη ρύθμιση στην έννομη τάξη και ειδικά τις διατάξεις που κωδικοποιεί ή απλουστεύει

ΜΕΡΟΣ Α':

Στο παρόν νομοσχέδιο και δη στο πρώτο του μέρος επιχειρείται η κωδικοποίηση των διατάξεων τριών Οδηγιών με απολύτως συναφείς ρυθμίσεις. Η κωδικοποίηση αυτή οδηγεί σε ευκολότερη πρόσβαση στις εισαγόμενες διατάξεις και άρα σε

περισσότερη ασφάλεια δικαίου για τον πολίτη και ευκολότερη εφαρμογή από τους δικαστές όλων των βαθμίδων, αλλά και από τους υπαλλήλους της Διοίκησης που καλούνται να τον εφαρμόσουν, καθόσον ρητά το νομοσχέδιο αφορά στην καταπολέμηση των διακρίσεων στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα.

9.4. Προσδιορίστε τις διατάξεις της προτεινόμενης ρύθμισης που τροποποιούν εμμέσως υφιστάμενες ρυθμίσεις, χωρίς να τις καταργούν ρητώς και αιτιολογήστε την επιλογή αυτή.

10. Διαφάνεια - Κοινωνική συμμετοχή

10.1. Αναφέρατε αναλυτικά τους κοινωνικούς εταίρους και εν γένει τα ενδιαφερόμενα μέρη που κλήθηκαν να λάβουν μέρος στην διαβούλευση για την προτεινόμενη ρύθμιση

ΜΕΡΟΣ Α': Πριν την έναρξη της τυπικής διαβούλευσης επί του νομοσχεδίου στο open.gov, αλλά και μετά και γενικά καθ'όλη τη διάρκεια της επεξεργασίας του νομοσχεδίου, Εθνικά και Διεθνή Όργανα Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, αλλά και κοινωνικές ομάδες, τις οποίες αφορά κατεξοχήν το παρόν νομοσχέδιο, όπως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας (ECRI), η Colour Youth Κοινότητα LGBTQ Νέων Αθήνας, Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων, Δίκτυο Συμπαραστατών του Δημότη και της Επιχείρησης και Περιφερειακών Συμπαραστατών του Πολίτη και της Επιχείρησης, Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία, Συνήγορος του Πολίτη, Το Σωματείο Υποστήριξης Διεμφυλικών (Σ.Υ.Δ.), καθώς και μεμονωμένοι πολίτες απέστειλαν σχόλια και παρατηρήσεις, τα οποία ελήφθησαν υπόψιν.

Για το πρώτο μέρος η ηλεκτρονική διαβούλευση άρχισε την 30.06.2016 και έληξε την 13.07.2016

ΜΕΡΗ Β' και Γ':

Επελέγη η ηλεκτρονική διαβούλευση, διότι σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν. 4048/2012 (Α'34), ο θεσμοθετημένος και πλέον διαδεδομένος τρόπος διεξαγωγής της διαβούλευσης είναι η ηλεκτρονική δημόσια διαβούλευση.

Η εν λόγω διαβούλευση άρχισε για το δεύτερο μέρος την 13.09.2016 και έληξε την 21.09.2016 και για το τρίτο μέρος την 23.09.2016 και έληξε την 27.09.2016.

10.2. Περιγράψτε αναλυτικά τον τόπο, τον χρόνο και τη διάρκεια της διαβούλευσης, τους συμμετέχοντες σε αυτήν, και τη διαδικασία διαβούλευσης που επελέγη

ΜΕΡΟΣ Α':

Τα ενδιαφερόμενα μέρη απέστειλαν γραπτά τις προτάσεις και επισημάνσεις τους στην επισπεύδουσα Γενική Γραμματεία Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, καθώς και ανήρτησαν σχετικά σχόλια στην ηλεκτρονική διαβούλευση.

10.3. Αναφερθείτε στα αποτελέσματα της διαβούλευσης, αναφέροντας επιγραμματικά τις κυριότερες απόψεις που εκφράστηκαν υπέρ και κατά της προτεινόμενης ρύθμισης ή επιμέρους θεμάτων της

ΜΕΡΟΣ Α': Τα ενδιαφερόμενα μέρη υποδέχτηκαν θετικά την προσπάθεια κωδικοποίησης και βελτίωσης του νομοθετικού πλαισίου για τις διακρίσεις με τροποποιήσεις που ήταν αιτήματα ετών. Ενδεικτικά ανέφεραν ως θετικά σημεία του νομοσχεδίου για πρώτη φορά, απαγόρευση των διακρίσεων στον τομέα της εργασίας και της απασχόλησης με βάση την ταυτότητα ή τα χαρακτηριστικά φύλου, την αντικατάσταση του όρου «γενετήσιος προσανατολισμός» του ν. 3304/05 με τον ορθότερο όρο «σεξουαλικός προσανατολισμός» και την πρωτοβουλία για τον διαρκή κοινωνικό διάλογο που περιλαμβάνεται στο νομοσχέδιο. Εξαιρετικά σημαντική θεωρήθηκε επίσης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας (ECRI) και η αναφορά στον Συνήγορο του Πολίτη και στον Κεντρικό ρόλο που διαδραματίζει και στα ζητήματα προαγωγής και εφαρμογής της γενικής αρχής της ίσης μεταχείρισης, καθώς και στην ανάγκη συνεργασίας, διαλόγου και συντονισμού ανάμεσα σε Φορείς στην Ελλάδα που εξειδικεύονται σε

ζητήματα ίσης μεταχείρισης. Η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία χαιρέτισε πολλές από τις διατάξεις του νομοσχεδίου, όπως η συμπερίληψη μεταξύ των προστατευόμενων ομάδων των ατόμων με χρόνια πάθηση, η διεύρυνση της έννοιας της διάκρισης («πολλαπλή διάκριση», «διάκριση λόγω σχέσης», «διάκριση λόγω νομιζόμενων χαρακτηριστικών», διάκριση λόγω «άρνησης εύλογων προσαρμογών»), η διεύρυνση του ρόλου του Συνηγόρου του Πολίτη και επέμεινε στο αίτημα για την διεύρυνση του πεδίου προστασίας κατά των διακρίσεων και πέρα από το πεδίο της εργασίας και της απασχόλησης. Την ανάγκη για επέκταση του πεδίου προστασίας πέρα από την εργασία και την απασχόληση επεσήμαναν και άλλοι φορείς, όπως το Σωματείο Υποστήριξης Διεμφυλικών και η ΕΕΔΑ. Η τελευταία έκανε παρατηρήσεις κατ' άρθρο στο νομοσχέδιο, οι οποίες ελήφθησαν υπόψη κατά την επεξεργασία του.

Βλ. και αναλυτικά εκθέσεις διαβούλευσης

10.4. Αναφέρατε τον σχεδιασμό που έχει γίνει για τον κοινωνικό διάλογο και τη διαβούλευση και στο στάδιο της εφαρμογής της προτεινόμενης ρύθμισης

ΜΕΡΟΣ Α': Το νομοσχέδιο και δη το πρώτο του μέρος περιλαμβάνει ειδικό άρθρο που επιγράφεται «Κοινωνικός Διάλογος» και προβλέπει την υποχρέωση του Κράτους να ενθαρρύνει τον κοινωνικό διάλογο μεταξύ των κοινωνικών εταίρων, καθώς και με τις μη κυβερνητικές οργανώσεις οι οποίες έχουν ως καταστατικό σκοπό την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, γενεαλογικών καταβολών, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας ή χρόνιας ασθένειας, ηλικίας, οικογενειακής ή κοινωνικής κατάστασης, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου, με στόχο την προαγωγή της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης. Επίσης στο ίδιο άρθρο προβλέπεται ο ρόλος της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής σε σχέση με τον κοινωνικό διάλογο, τόσο με τις οργανώσεις της, όσο και με αντιπροσωπευτικές και μη κυβερνητικές οργανώσεις που έχουν ως καταστατικό σκοπό την καταπολέμηση των διακρίσεων στο πλαίσιο προστασίας του νομοσχεδίου.

ΜΕΡΟΣ Β': Η κύρια αρμοδιότητα για την εφαρμογή των ρυθμίσεων ανήκει τόσο στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρώπινων Δικαιωμάτων όσο και στο Υπ. Οικονομικών, την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και την Τράπεζα της Ελλάδος, οι οποίοι συνεργάστηκαν κατά την κατάρτιση του σχεδίου νόμου και οι οποίοι θα συνεργαστούν στενά και για την εφαρμογή των διατάξεων.

B: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΆΛΛΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

11. Γενική Αξιολόγηση

11.1 Περιγράψτε χωριστά και αναλυτικά το πρόβλημα που καλείται να αντιμετωπίσει κάθε μία «άλλη διάταξη» που περιλαμβάνεται στο προτεινόμενο σχέδιο νόμου

Στο σχέδιο νόμου περιλαμβάνονται διατάξεις για:

Την αντικατάσταση του άρθρο 1 του Ν. 3938/2011 με το οποίο είχε συσταθεί το «Γραφείο Αντιμετώπισης Περιστατικών Αυθαιρεσίας» για την αξιολόγηση καταγγελιών για παράνομες πράξεις των σωμάτων ασφαλείας σε βάρος πολιτών και η σχετική αρμοδιότητα ανατίθεται στον Συνήγορο του Πολίτη, ο οποίος ορίζεται ως «Εθνικός Μηχανισμός Διερεύνησης Περιστατικών Αυθαιρεσίας» για πράξεις που αφορούν τους υπαλλήλους των κατασημάτων κράτησης και το ένστολο προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας, της Πυροσβεστικής και του Λιμενικού Σώματος – Ελληνικής Ακτοφυλακής.

Ο ορισμός του Συνηγόρου του Πολίτη ως Εθνικού Μηχανισμού Διερεύνησης Περιστατικών Αυθαιρεσίας έχει στόχο τη διασφάλιση της δίκαιης και αποτελεσματικής διερεύνησης καταγγελιών για περιστατικά αυθαιρεσίας, η οποία καθίσταται απόλυτα επιβεβλημένη σε ένα Κράτος Δικαίου, ώστε να μην υφίσταται οποιαδήποτε υπόνοια συγκάλυψης ή ατιμωρησίας.

11.2 Περιγράψτε χωριστά και αναλυτικά τους λόγους για τους οποίους κάθε «άλλη διάταξη» είναι αναγκαία και κατάλληλη να αντιμετωπίσει το αντίστοιχο πρόβλημα

Σε σχέση με τον Εθνικό Μηχανισμό Διερεύνησης Περιστατικών Αυθαιρεσίας:

Τα τελευταία χρόνια έχουν σημειωθεί πράξεις βίας από ένστολο προσωπικό των σωμάτων ασφαλείας και από σωφρονιστικούς υπαλλήλους (δολοφονία Γρηγορόπουλου, κακομεταχείριση αλλοδαπών σε αστυνομικό τμήμα, βασανισμός κρατουμένου σε αστυνομικό τμήμα, η περίφημη υπόθεση της ζαρντινέρας, βασανισμός μέχρι θανάτου σε σωφρονιστικό ίδρυμα, κ.α.). Για κάποιες από αυτές, η χώρα έχει μάλιστα καταδικασθεί ενώπιον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου για παραβιάσεις των άρθρων 2 (δικαίωμα στη ζωή) και 3 (απαγόρευση βασανιστηρίων και άλλης απάνθρωπης και ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας) της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (αποφάσεις Μακαρατζής κατά Ελλάδας, 20.12.2004, Karagianopoulos κατά Ελλάδας, 21.6.2007, Celiknku κατά Ελλάδας, 5.7.2007, Λεωνίδης κατά Ελλάδας, 8.1.2009, Μπέκος και Κουτρόπουλος κατά Ελλάδας, 13.12.2005, Zelilof κατά Ελλάδας, 24.5.2007, Zontul κατά Ελλάδας, 17.1.2012 κ.α.). Σε ορισμένες περιπτώσεις διαπιστώθηκε και η παραβίαση της διαδικαστικής πλευράς του δικαιώματος, δηλαδή η απουσία αποτελεσματικής διερεύνησης των περιστατικών αυτών από τις ελληνικές αρχές.

Επιπλέον, πολλά εθνικά και διεθνή όργανα προστασίας δικαιωμάτων του ανθρώπου όπως η Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, ο Συνήγορος του Πολίτη, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά των Βασανιστηρίων, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας, ο Επίτροπος του Συμβουλίου της Ευρώπης και τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, καθώς και όργανα παρακολούθησης της εφαρμογής διεθνών συμβάσεων δικαιωμάτων του ανθρώπου, όπως η Επιτροπή Δικαιωμάτων του Ανθρώπου του Διεθνούς Συμφώνου για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα, έχουν επισημάνει την ανάγκη λειτουργίας ενός ανεξάρτητου και αποτελεσματικού μηχανισμού διερεύνησης περιστατικών αυθαιρεσίας.

Αν και με την προηγούμενη νομοθετική παρέμβαση φάνηκε ότι το πρόβλημα αναγνωρίζεται (όπως προκύπτει και από την αιτιολογική έκθεση του ν. 3938/2011, όπου η διερεύνηση τέτοιων περιστατικών χαρακτηρίζεται ως «αντικειμενικά

ελλειμματική»), ωστόσο η Επιτροπή που ήταν επιφορτισμένη με την εξέταση των καταγγελιών δεν συστάθηκε ποτέ. Έτσι, η νομοθετική ρύθμιση παρέμεινε κενό γράμμα και δεν εκπλήρωσε τον σκοπό για τον οποίο θεσπίστηκε.

Εκτός όμως από τη μη υλοποίησή της, η προηγούμενη νομοθετική ρύθμιση είχε επικριθεί για τα ελλείματα ανεξαρτησίας και αποτελεσματικότητας του μηχανισμού που θέσπιζε (Βλ. για παράδειγμα, Παρατηρήσεις της Εθνικής Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη «Σύσταση Γραφείου Αντιμετώπισης Περιστατικών Αυθαιρεσίας στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη και άλλες διατάξεις»). Χαρακτηριστικό είναι ότι το εν λόγω Γραφείο υπαγόταν στον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη, καθώς και ότι η Επιτροπή διερεύνησης των καταγγελιών ήταν επιφορτισμένη μόνο με τον έλεγχο του παραδεκτού και, σε περίπτωση θετικής κρίσης, με την περαιτέρω προώθησή τους στις αρμόδιες αρχές προς διερεύνηση.

Συνεπώς, η λήψη των αναγκαίων μέτρων για τη διασφάλιση της δίκαιης και αποτελεσματικής διερεύνησης καταγγελιών για περιστατικά αυθαιρεσίας καθίσταται απόλυτα επιβεβλημένη σε ένα Κράτος Δικαίου, ώστε να μην υφίσταται οποιαδήποτε υπόνοια συγκάλυψης ή ατιμωρησίας. Αποτελεί πρωτίστως κοινωνική απαίτηση: η κοινωνία δεν επιδεικνύει πλέον ανοχή σε περιστατικά αυθαιρεσίας κρατικών λειτουργών και απαιτεί τη λειτουργία έγκυρων και αξιόπιστων μηχανισμών λογοδοσίας και ελέγχου. Για τους λόγους αυτούς, με το παρόν σχέδιο νόμου, ο Συνήγορος του Πολίτη, συνταγματικά κατοχυρωμένη Ανεξάρτητη Αρχή, αναλαμβάνει την επί της ουσίας διερεύνηση των καταγγελιών, ώστε να διασφαλίζεται ο ανεξάρτητος, αξιόπιστος και αποτελεσματικός χαρακτήρας του εν λόγω μηχανισμού.

11.3 Αναφέρατε χωριστά για κάθε μία «άλλη διάταξη» τους λόγους για τους οποίους έχει συμπεριληφθεί στο συγκεκριμένο σχέδιο νόμου

Το προτεινόμενο σχέδιο νόμου άπτεται μιας σειράς ζητημάτων προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου. Οι διατάξεις για την ίση μεταχείριση και οι εν λόγω μηχανισμοί έχουν ως κοινό στόχο την διασφάλιση και προστασία θεμελιωδών δικαιωμάτων.

11.4. Αναφέρατε χωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες κάθε μίας «άλλης διάταξης», συμπεριλαμβανομένων των συνεπειών στην οικονομία, την κοινωνία και τους πολίτες και στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

Συνέπειες για τους πολίτες: Διασφάλιση και προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, βελτίωση της συμμόρφωσης στις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, θωράκιση του κράτους δικαίου.

11.5. Αναφέρατε αναλυτικά τις υπηρεσίες που θα είναι αρμόδιες για την εφαρμογή κάθε «άλλης διάταξης».

Ο Συνήγορος του Πολίτη, καθώς και οι αρμόδιες Υπηρεσίες των Καταστημάτων Κράτησης, της Ελληνικής Αστυνομίας, της Πυροσβεστικής και του Λιμενικού Σώματος – Ελληνικής Ακτοφυλακής.

12. Διαφάνεια και Διαβούλευση

12.1. Αναφέρατε επιγραμματικά τους κοινωνικούς εταίρους και εν γένει τα ενδιαφερόμενα μέρη που εκλήθησαν να λάβουν μέρος στη διαβούλευση για κάθε μία προτεινόμενη «άλλη διάταξη», τον τόπο, τον χρόνο και τη διάρκεια της διαβούλευσης, τους συμμετέχοντες σε αυτήν, και τη διαδικασία διαβούλευσης που επελέγη, αιτιολογώντας τις επιλογές αυτές.

Σε σχέση με τον Εθνικό Μηχανισμό Διερεύνησης Περιστατικών Αυθαίρεσίας πραγματοποιήθηκε διαβούλευση στην ιστοσελίδα της Ανοικτής Διακυβέρνησης 12-22 Ιουλίου 2016. Σχόλια υπέβαλε επίσης η Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου.

12.2. Αναφέρατε επιγραμματικά τις κυριότερες απόψεις που εκφράστηκαν υπέρ και κατά της προτεινόμενης ρύθμισης ή επιμέρους θεμάτων της και προσαρτήστε στο παρόν τις απόψεις των φορέων που έλαβαν μέρος στη διαβούλευση για κάθε μία «άλλη διάταξη» χωριστά.

Βλ. αναλυτικά Έκθεση Διαβούλευσης

